

United Nations Development Programme
Nordic Representation Office

*Empowered Lives.
Resilient Nations.*

2014

Kære læser

Human Development Report 2014
***Fasthold Menneskelige Udviklingsfremskridt: Reducer Sårbarheder og Styrk
Modstandsdygtighed***

Jeg vedlægger her UNDP's Human Development Report 2014 samt et kort sammendrag på dansk. Temaet i år er *Fasthold Menneskelig Udvikling: Reducer Sårbarheder og Styrk Modstandsdygtighed*. Rapporten fremhæver, at 2,2 milliarder mennesker forsat lever i eller tæt på fattigdomsgrænsen. Skal vi denne fattigdom til livs og sikre holdbare udviklingsfremskridt på lang sigt, er det nødvendigt at reducere menneskelig sårbarhed og opbygge mere modstandsdygtige samfund.

Rapporten udfolder begrebet sårbarhed og analyserer de væsentligste årsager til den. Med afsæt i denne analyse fremlægger rapporten en række konkrete anbefalinger til politiske tiltag, der vil kunne reducere forskellige typer af sårbarheder, og opbygge samfund, der bedre kan modstå natur- og menneskeskabte kriser.

Som altid indeholder rapporten også en opdatering af UNDP's Human Development Index (HDI), der sammensat måler indkomst, uddannelse og sundhed i verdens lande. Norge ligger forsat på 1. pladsen, Danmark som nr. 10 og Sverige som nr. 12. I bunden ligger Niger, Congo og Den Centralafrikanske Republik.

God læsning!

Camilla Brückner
Direktør for UNDP's nordiske kontor

Empowered lives
Resilient nations

PRESSEMEDDELELSE:

2,2 milliarder mennesker lever i eller tæt på fattigdomsgrænsen, advarer UNDP i sin 2014 Human Development Report, der i år har temaet sårbarhed og modstandsdygtighed

Rapporten opfordrer til indførelse af universelle basale sociale ydelser og stærkere politiske bestræbelser på at sikre social beskyttelse og fuld beskæftigelse med det formål at styrke og sikre udviklingsfremskridtet

Tokyo, 24. juli 2014 — Vedvarende sårbarheder er en trussel for menneskelig udvikling. Hvis ikke politiske foranstaltninger og sociale normer er i stand til at håndtere sårbarheder, vil udviklingsfremskridt hverken være retfærdige eller bæredygtige på sigt. Sådan lyder hovedpræmissen for 2014-udgaven af Human Development Report, der blev lanceret af FN's Udviklingsprogram (UNDP) i Tokyo i dag.

Under titlen [Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience](#) giver rapporten et nyt perspektiv på sårbarhed og kommer med en række forslag til at styrke modstandsdygtighed.

Ifølge traditionelle indkomstbaserede mål for fattigdom lever 1,2 milliarder mennesker for \$1,25 eller mindre om dagen, hvilket er definitionen på ekstrem fattigdom. UNDP's seneste Multidimensionelle Fattigdoms-Indeks estimerer imidlertid, at næsten 1,5 milliarder mennesker fordelt på 91 lande lever i fattigdom med overlappende mangler inden for såvel sundhed, uddannelse og levevilkår. Og selvom fattigdom er et stadigt mindre udbredt fænomen, lever næsten 800 millioner mennesker i overhængende risiko for at falde tilbage i fattigdom i tilfælde af udviklingsmæssige tilbageslag. Det giver samlet over 2,2 milliarder mennesker i eller i fare for at falde tilbage i fattigdom.

“Hvis vi adresserer sårbarheder på den rette måde, kan alle mennesker få gavn af udviklingsfremskridtet, og på den måde kan vi gøre den menneskelige udvikling mere retfærdig og bæredygtig,” sagde UNDP's øverste chef Helen Clark ved lanceringen.

2014-udgaven af Human Development Report kommer på et kritisk tidspunkt, netop som opmærksomheden øges omkring udformningen af den næste

MEDIA CONTACTS

UNDP Headquarters
Anna Ortubia
Communications
Specialist
anna.ortubia@undp.org
+1 212 906 5964

Joyce de Pina
Communications
Specialist
joyce.depina@undp.org
+1 212 906 5698

UNDP Geneva
Aziyade Poltier
aziyade.poltier@undp.org
+41 22 917 83 68

UNDP Tokyo
Toshiya Nishigori
Public Affairs Officer
toshiya.nishigori@undp.org
+81-3-5467-4875

For other UNDP Office,
please access:
<http://hdr.undp.org/en/2014-report/media>

udviklingsdagsorden, der skal erstatte 2015-Målene.

Øget fokus på barriererne for fremskridt

I takt med at kriser og katastrofer spreder sig stadigt hurtigere og længere, argumenterer rapporten for, at det er kritisk at forstå sårbarhed bedre for at sikre de opnåede fremskridt og styrke fortsat udvikling.

Rapporten viser, at hastigheden for den menneskelige udvikling er faldende, som målt i det såkaldte Human Development Index (HDI). Trusler såsom finansielle kriser, udsving i fødevarepriser, naturkatastrofer og voldelige konflikter er centrale hæmsko for fremskridt.

“At bekæmpe både fattigdom og menneskers sårbarhed over for at falde tilbage i fattigdom må være et centralt mål for post-2015 dagsordenen,” argumenterer rapporten. “At udrydde ekstrem fattigdom handler ikke blot om at *nå* til et nulpunkt, det handler også om at *blive* der.”

Hvem er sårbare og hvorfor?

“At reducere sårbarhed er en nøgleingrediens i enhver dagsorden for at fremme menneskelig udvikling,” skriver nobelprismodtageren Joseph Stiglitz i et bidrag til rapporten. “[Vi] er nødt til at tilgå emnet fra et bredt, systemisk perspektiv.”

Netop sådan et perspektiv har 2014-rapporten, der med et fokus på menneskelig udvikling ser med friske øjne på sårbarhed som et sæt af overlappende og gensidigt forstærkende risici.

Den undersøger strukturelle sårbarheder – de sårbarheder der har udviklet sig over tid og er forværret som følge af diskrimination og politisk-institutionelle forsømmelser med negative konsekvenser for grupper såsom de fattige, kvinder, migranter, mennesker med handicap, oprindelige folk og de ældre. For eksempel lever 80% af alle verdens ældre uden social beskyttelse, og en stor andel af de ældre lever i fattigdom og med handicap.

Rapporten introducerer også ideen om livscyklus-sårbarhed, der har fokus på de tidspunkter og stadier i livet, hvor udefrakommende begivenheder såsom kriser og katastrofer kan have større konsekvenser for et menneskes velvære og udvikling. Disse stadier inkluderer et barns første 1.000 dage, overgangen fra skoleliv til arbejdsliv og tilbagetrækningen fra arbejdslivet.

“Et menneskes kapabiliteter akkumulerer i løbet af livet og skal plejes og vedligeholdes – ellers kan processen stagnere eller endda gå den anden vej,” advarer rapporten. “Livskapabiliteter påvirkes af de investeringer, der er gjort på tidligere tidspunkter i livet, og der kan være langvarige konsekvenser af at blive udsat for kortvarige tilbageslag.”

Rapporten trækker et eksempel frem fra en undersøgelse fra Ecuador, der viser, at fattige børn allerede har et ringere udviklet ordforråd end mere velstillede børn ved seksårsalderen, dvs. før skolestart.

Investeringer på de rigtige tidspunkter i livet – såsom udviklingen i den tidlige barndom – er derfor kritisk vigtige.

Fattige lande har råd til at indføre universelle basale sociale ydelser

Rapporten opfordrer til indførelse af universelle basale sociale ydelser med det formål at styrke modstandsdygtigheden – og afviser det argument, at kun rige lande har råd til at gøre det. Den

præsenterer en komparativ analyse af lande på forskellige økonomiske udviklingsniveauer og med forskellige styreformer, der har startet på eller allerede har implementeret sådanne politiske tiltag.

Disse lande inkluderer ikke kun lande, der er kendt for den slags tiltag såsom Danmark, Norge og Sverige, men også hurtigt voksende økonomier som Sydkorea og udviklingslande som Costa Rica.

“Disse lande startede med at indføre forskellige former for sociale forsikringssystemer på et tidspunkt, hvor deres bruttonationalprodukt (BNP) per indbygger var lavere, end Indiens og Pakistans er i dag,” konstaterer rapporten.

Samtidig kan der imidlertid også være situationer, hvor ”lige muligheder kræver ulige behandling,” bemærker Khalid Malik, der er direktør for UNDP’s HDR Kontor. ”Der kan være behov for at yde mere støtte og flere ressourcer til de fattige, de ekskluderede og de marginaliserende grupper for at styrke alles kapabiliteter og livsmuligheder.”

Fuld beskæftigelse tilbage øverst på den globale udviklingsdagsorden

Rapporten anbefaler regeringer at forpligte sig igen til målet om at opnå fuld beskæftigelse, hvilket udgjorde en grundpille i 1950’ernes og 1960’ernes økonomiske politikker, og som blev overtaget af konkurrerende målsætninger efter oliekriserne i 1970’erne.

Den argumenterer for, at fuld beskæftigelse giver positive sociale afkast, der overstiger fordelene for den enkelte – såsom social stabilitet og sammenhæng.

Rapporten anderkender de udfordringer, som udviklingslande er mødt med i forhold til at sikre fuld beskæftigelse, og tilskynder derfor samtidig til et øget fokus på strukturel transformation, sådan at den formelle beskæftigelse gradvist inkorporerer mere af arbejdsstyrken. Det inkluderer en overgang fra landbrug til industri og serviceydelser med understøttende investeringer inden for infrastruktur og uddannelse.

Social beskyttelse er muligt selv på tidlige udviklingstrin

Hovedparten af verdens befolkning lever under utilstrækkelig social beskyttelse såsom pensioner og arbejdsløshedsforsikringer. Rapporten argumenterer for, at sådanne ydelser kan gennemføres af alle lande uanset udviklingsniveau.

“Tilvejebringelse af et basalt socialt sikkerhedsnet for alle verdens fattige ville koste mindre end 2 procent af det globale BNP,” fremfører rapporten. Estimerer af udgifterne i 12 afrikanske og asiatiske lavindkomstlande til at indføre basal social beskyttelse – herunder universelle alders- og invalidepensioner, grundlæggende børnepasningsydelser, universel adgang til grundlæggende sundhedsydelser, social bistand og et 100-dags beskæftigelsesprogram – varierer fra omkring 10% af BNP i Burkina Faso til mindre end 4% af BNP i Indien.

”En grundlæggende social beskyttelsespakke er økonomisk mulig, hvis lavindkomstlande omfordeler midler og øger de nationale ressourcer, og hvis det internationale donorsamfund støtter det arbejde,” konstaterer rapporten.

Kollektive bestræbelser og koordination er nødvendigt på globalt plan

Rapporten opfordrer også til stærkere kollektiv handling og mere global koordination og engagement for at styrke modstandsdygtigheden over for de sårbarheder, som i stigende grad både skabes og har konsekvenser globalt.

Mange trusler – det være sig finansielle kriser, klimaforandringer, konflikter eller flygtningestrømme – er af natur transnationale, men deres effekter mærkes især lokalt og nationalt og er ofte overlappende. I Niger, hvor man i lighed med andre lande i regionen har oplevet alvorlige fødevare- og ernæringskriser som følge af en række længere tørkeperioder, skulle man samtidig også håndtere store udfordringer forbundet med de tusindvis af flygtninge, der flygtede ind over landets grænser fra konflikten i nabolandet Mali.

Transnationale trusler kan ikke løses af individuelle lands uafhængige anstrengelser – de kræver et nyt fokus fra det internationale samfund, der rækker ud over kortsigtede reaktioner såsom humanitær hjælp, argumenterer rapporten.

Rapporten efterspørger “international konsensus om universel social beskyttelse” som en del af post-2015 dagsordenen. Det er nødvendigt, hvis støtten til nationale programmer skal styrkes og landes politiske handlerum for at tilpasse en universel social beskyttelsesordning til de specifikke nationale betingelser skal øges.

* * *

OM RAPPORTEN: Den årlige Human Development Report er en redaktionelt uafhængig publikation fra FN's Udviklingsprogram UNDP. Besøg <http://hdr.undp.org> for gratis at downloade 2014-rapporten plus yderligere materiale om rapportens indekser og specifikke regionale implikationer.

Det komplette pressemateriale er tilgængeligt på: <http://hdr.undp.org/en/2014-report/press>

* * *

UNDP samarbejder med mennesker på alle niveauer i samfundet for at hjælpe med at opbygge nationer, der kan modstå kriser og sikre og bevare den type vækst, der forbedrer livskvaliteten for alle. UNDP arbejder i 177 lande og territorier og tilbyder et globalt perspektiv og lokal indsigt for at styrke menneskers livsmuligheder og opbygge modstandsdygtige samfund.

*Empowered lives
Resilient nations*

PRESSEMEDDELELSE:

Det seneste Human Development Index viser langsommere vækst på globalt plan

I 16 lande er det menneskelige udviklingsniveau for kvinder nu lige så højt eller højere end for mænd ifølge det nye Gender Development Index

Tokyo, 24. juli 2014 — Niveauerne for den menneskelige udvikling fortsætter med at stige – men hastigheden er faldet i alle regioner, og fremskridtet har været meget uensartet, konstaterer det seneste Menneskelige Udviklings-Indeks (HDI) i [2014 Human Development Report “Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience”](#), som blev lanceret af FN's Udviklingsprogram (UNDP) i dag.

Der sker hurtigere fremskridt hos de lavere menneskelig udviklings-grupper, hvilket giver grund til at tro på, at forskellen mellem de højere og lavere menneskelig udviklings-grupper langsomt indsnævres.

Zimbabwe har for eksempel oplevet den største forbedring af HDI som følge af en signifikant stigning i den forventede levetid på 1,8 år mellem 2012 og 2013. Det er næsten fire gange så højt som den generelle stigning på globalt plan.

Samtidig er landenes placering på HDI relativt uforandrede i begge ender af indekset. Norge, Australien, Schweiz, Holland og USA er fortsat i top, mens Sierra Leone, Tchad, Den Centralafrikanske Republik, Den Demokratiske Republik Congo og Niger stadig udgør bunden.

På trods af generelle stigninger i den menneskelige udvikling er fremskridtets hastighed faldet i perioden 2008-2013 sammenlignet med 2000-2008. I de arabiske stater, Asien og Stillehavsregionen samt Latinamerika og Caribien er den gennemsnitlige årlige vækst i HDI faldet med omkring 50% mellem de to perioder.

De største fald i HDI-værdier i år er sket i den Centralafrikanske Republik, Libyen og Syrien – alle lande hvor verserende konflikter har medført drastiske fald i indkomster.

Dette års rapport præsenterer HDI-værdier for 187 lande, og indekset er det første til at anvende Verdensbankens International Comparison Programs seneste omregnings-satser fra nationale valuta til købekraftpariteter fra maj 2014.

MEDIA CONTACTS

UNDP Headquarters
Anna Ortubia
Communications
Specialist
anna.ortubia@undp.org
+1 212 906 5964

Joyce de Pina
Communications
Specialist
joyce.depina@undp.org
+1 212 906 5698

UNDP Geneva
Aziyade Poltier
aziyade.poltier@undp.org
+41 22 917 83 68

UNDP Tokyo
Toshiya Nishigori
Public Affairs Officer
toshiya.nishigori@undp.org
+81-3-5467-4875

For other UNDP Office,
please access:
<http://hdr.undp.org/en/2014-report/media>

Ulighed i indkomst fortsætter med at vokse, og uddannelsesniveauer er fortsat ulige

2014-rapporten viser, at den generelle ulighed er faldet en smule i de fleste regioner, hvilket fremgår af det Ulighedstilpassede Menneskelige Udviklings-Indeks (IHDI). Fremgangen er især drevet af forbedringer på sundhedsområdet i de senere år.

Desværre er uligheden imidlertid steget i adskillige regioner, herunder i lande med meget høje menneskelig udviklings-niveauer. Og selvom Latinamerika og Caribien kan demonstrere det største fald i generel ulighed i år, er det stadig den region i verden med højest indkomstulighed.

Uligheder består også på uddannelsesområdet. Rapporten viser, at de ældre generationer fortsat kæmper med analfabetisme, mens de yngre generationer har svært ved at foretage springet fra grundskole til ungdomsuddannelse. De højeste ulighedstal på uddannelsesområdet er at finde i Sydasiens, i de arabiske stater og i Afrika syd for Sahara.

IHDI, der er udregnet for 145 lande, viser at de laveste ulighedstal skal findes i Norge, Finland og Tjekkiet.

Nogle landes placering falder, når IHDI anvendes i stedet for HDI til at rangplacere lande. I USA er bruttonationalindkomsten (BNI) per indbygger højere end i Canada, men når BNI justeres for ulighed, bliver det modsatte tilfældet. På samme måde betyder en sådan justering meget for lande som Botswana, Brasilien og Chile, hvor uligheden er høj.

I 16 lande er kvinders HDI-værdier lige så høje eller højere end mænds

Det nye Kønsjusterede Udviklings-Indeks (Gender Development Index, GDI) måler for første gang forskellen på den menneskelige udvikling mellem kvinder og mænd i 148 lande og viser, at i 16 lande (Argentina, Barbados, Estland, Finland, Hviderusland, Kasakhstan, Letland, Litauen, Mongoliet, Polen, Rusland, Slovakiet, Slovenien, Sverige, Ukraine og Uruguay) er kvinders gennemsnitlige HDI-værdi højere end mænds. I nogle af disse lande skyldes det kvinders højere uddannelsesniveau, mens det i andre lande har at gøre med kvinders markant højere forventede levetid – mere end fem år højere end mænds.

Afghanistan er det mest ulige land. Her udgør HDI for kvinder kun 60% af niveauet for mænd.

På globalt plan er kvinders HDI otte procent lavere end mænds, hvilket dækker over store variationer mellem forskellige lande. GDI viser imidlertid også, at forskellen mellem kønnene i estimeret BNI per indbygger er meget stor – indkomsten per indbygger er på globalt plan mere end dobbelt så høj hos mænd som hos kvinder.

Opdateringer på andre indekser for menneskelig udvikling

Det Kønsjusterede Uligheds-Indeks (Gender Inequality Index, GII) viser et gennemsnitligt fald i ulighed. På trods af forbedringer inden for sundhed og små fremskridt på uddannelsesområdet og vedrørende parlamentarisk repræsentation halter kvinder stadig efter. Slovenien indtager toppositionen i dette indeks, mens Yemen har den højeste ulighed mellem mænd og kvinder.

UNDP's Multidimensionelle Fattigdoms-Indeks (Multidimensional Poverty Index, MPI) viser, at fattigdom er faldende globalt, men også at et stort antal mennesker – omkring 1,5 milliarder mennesker i de 91 undersøgte udviklingslande – fortsat er multidimensionelt fattige. Samtidig er op

mod 800 millioner mennesker i risiko for at falde tilbage i fattigdom i tilfælde af udviklingsmæssige tilbageslag af enten finansiel, naturrelateret eller anden art.

Sydasien har den største multidimensionelt fattige befolkning, hvor mere end 800 millioner fattige og over 270 millioner næsten fattige bor – hvilket svarer til mere end 71% af befolkningen. Det gør regionen til hjemsted for 56% af verdens fattige og mere end 35% af verdens næsten fattige.

UNDP arbejder ambitiøst for fuld gennemsigtighed. De computerprogrammer, der anvendes til estimeringen af MPI for hvert land er nu offentligt tilgængelige på hjemmesiden.

* * *

OM HDI: UNDP's Human Development Index (HDI) blev først introduceret i Human Development Report 1990 som et sammensat mål for udvikling, der havde til formål at udfordre de udelukkende økonomiske mål for fremskridt. HDI i 2014-rapporten dækker 187 lande og territorier (i lighed med sidste år var det ikke muligt at måle HDI for Den Demokratiske Folkerepublik Korea, Marshall Øerne, Monaco, Republikken Nauru, San Marino, Somalia, Sydsudan og Tuvalu). HDI anvender Verdensbankens seneste omregningssatser fra nationale valuta til købekraftpariteter (PPP) fra maj 2014. Disse nye PPP er baseret på 2011-udgaven af International Comparison Program-undersøgelsen, der gennemføres hvert sjette år. HDI-værdier og –placeringer som præsenteret i Tabel 1 i rapportens statistiske anneks er udregnet med de seneste internationalt sammenlignelige tal for sundhed, uddannelse og indkomst. Tidligere HDI-værdier og –placeringer er udregnet igen med de samme opdaterede datasæt og de nyeste regnemetoder som præsenteret i Tabel 2 i det statistiske anneks. HDI-placeringerne og –værdierne i 2014-udgaven af Human Development Report kan derfor ikke sammenlignes direkte med HDI-placeringer og –værdier fra tidligere rapporter.

* * *

OM RAPPORTEN: Den årlige Human Development Report er en redaktionelt uafhængig publikation fra FN's Udviklingsprogram UNDP. Besøg <http://hdr.undp.org> for gratis at downloade 2014-rapporten plus yderligere materiale om rapportens indekser og specifikke regionale implikationer.

Det komplette presse materiale er tilgængeligt på: <http://hdr.undp.org/en/2014-report/press>